

Muusika

1.1 I kooliaste 1.-3. klass

1.2 Tundide arv nädalas

1. klass 2 (70 tundi aastas)

2. klass 2 (70 tundi aastas)

3. klass 2 (70 tundi aastas)

1.3 Üldeesmärgid

Põhikooli muusikaõpetuses taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb laulupidude traditsiooni edasikandmise protsessis ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 8) teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;
- 9) mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

1.4 Õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis;
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 4) laulab melodiat noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 8) kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;
- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut;
- 10) mõistab laulupeo tähendust.

1.5 Õppesisu

1.-3. klass

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitused	Hindamine	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* Osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes;</p> <p>* lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust.</p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>Kõigi õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse</p> <p>Vormid: individuaalne, paaris- ja rühmatöö, loovtöö, vestlus ja arutelu.</p>	<p>Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.</p>	<p><i>Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, tööõpetus kunst, kehaline kasvatus</i></p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, rütmipillid, plokkflöödid ja 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, eesti rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti.</p>
<p>Laulmine</p> <p>* Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis, mõistab laulupeo tähendust;</p> <p>* laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule;</p> <p>* laulab meloodiat noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).</p>	<p><u>1.,2.,3. klass</u></p> <p>* Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;</p> <p>* mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;</p> <p>* laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>* laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;</p> <p>* laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;</p> <p>* laulab peast kooliastme ühislaule:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti hümn (F. Pacius), - „Mu koduke" (A. Kiiss), - „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus); <p>lastelaulud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Lapsed, tuppa", - „Teele, tee, kurekesed", - „Kevadel" (Juba linnukesed), - „Kevadpidu" (Elagu kõik), - E. Enno sõnadele loodud laulud. <p>* Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE,</p>	<p>* Õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (solistid, ansamblid, koor);</p> <p>* laulude õppimine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuulmise järgi, - rütmistatud astmenoodi järgi, - noodi järgi. <p>* vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist.</p> <p>* kaanonite rakendamine mitmehäälsel laulmisel ettevalmistamiseks.</p> <p>* Relatiivne meetod –</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> * loomulikku kehahoiu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; * individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; * aktiivset osavõttu ühislaulmisest; * õpilase silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel <p>arvestatakse õppegevuse osana koondhindamisel.</p> <p>Hindamisel</p>	<p><u>Eesti keel</u></p> <p>Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika</u></p> <p>Arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine-lahutamine, loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus</u></p> <p>Kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u></p> <p>Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.</p> <p><u>Kunst/loodusõpetus</u></p> <p>Loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme-</p>	<p>Naturaalklaver +klaveritool, süntesaator, akustiline kitarr, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp, käemärkide tabel.</p>

	JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne) kuulmise ja rütmistatud astmenoodi järgi.	laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi; *mudellaulude laulmine; * kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.	arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist	ja rütmitöös). Loodusmuusika. <u>Tööõpetus</u> Paberist noodijoonestiku lõikamine ja papile vms kleepimine, selle kasutamine töös astmetega.	
Pillimäng * Rakendab pillimängu kaasmängudes; * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).	<u>1.,2.,3. klass</u> * Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> 'des; * väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu. <u>3.klass</u> * on tutvunud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtetega ning kasutab neid musitseerimisel; * seoses pillimänguga õpitakse tundma viiulivõtit, tähtnimesid ja nende asukohta noodijoonestikul.	* Rütlimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid; * tähtnime kasutamine plaatpillide ja plokkflöödi/6-keelse väikekandle mänguvõtete omandamisel.	Hindamisel arvestatakse: * individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust; *õpilase aktiivset osalemist pillimängus, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	<u>Matemaatika</u> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt. <u>Tööõpetus</u> (3.kl) Lihtsate rütmipillide valmistamine. <u>Kehaline kasvatus</u> Kehapillisaated, koordinatsioon, hingamine, õiged mänguvõtted.	Plokkflöödid ja 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütlimängud.
Muusikaline liikumine * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);	<u>1.,2.,3. klass</u> * Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; * tantsib eesti laulu- ja ringmänge.	* Rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine ja väljendamine liikumise kaudu; * individuaalne, paaris- ja rühmatöö.	Hindamisel arvestatakse: * sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Kehaline kasvatus</u> Muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. <u>Matemaatika</u> Muusikapala ülesehitus.	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d.

<p>Omalooming *Väärtustab enese ja teiste loomingut; * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus).</p>	<p><u>1.,2.,3. klass</u> * Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütm- ja plaatpillidel; * kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; * loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; * kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.</p>	<p>* Omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid; * lihtsate rütmipillide valmistamine; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineerimine. <u>Matemaatika</u> Taktimõõt, muusika osad. <u>Tööõpetus</u> (3.kl) Lihtsate rütmipillide valmistamine.</p>	<p>Naturaalklaver, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.</p>
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu * Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel); * tunneb E. Enno sõnade loodud laule; * väärtustab enese ja teiste loomingut.</p>	<p><u>1., 2., 3. klass</u> * On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); * kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; * väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; * seostab muusikapala selle autoritega. <u>1. klass</u> * eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; <u>2. klass</u> * on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill); <u>3. klass</u> * eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.</p>	<p>* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * Visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine jne; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; * laulu ja pillimuusika eristamist; * eesti rahvapillide tundmist (kuuldeliselt ja visuaalselt); * marsi, valsi ja polka, 2- ja 3-osalise taktimõõdu eristamist.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus. <u>Kunst</u> Muusika meeleolu visualiseerimine. <u>Matemaatika</u> Võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika. <u>Inimeseõpetus</u> (2., 3. kl) Aeg (tempo) kodu- ja kodumaa. <u>Tööõpetus</u> (3.kl) Omavalmistatud rütmipillide kasutamine taktimõõdu eristamisel.</p>	<p>Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heliloojate portreed, eesti rahvapillide pildid.</p>
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<p>* Mõistab lihtsamate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes <u>1.-2. klass</u> * noodivältused, paus, rütmifiguurid; * astmetel SO, MI, RA, (JO) põhinevad mudelid <u>2. klass:</u> * mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes; <u>3. klass:</u> * rütmifiguurid ja paus;</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus. <u>Matemaatika</u> Joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid. <u>Tööõpetus</u> (3.kl) Rütmikaardid. <u>Inimeseõpetus</u> Meetrum, vaikselt, valjult, tempo.</p>	<p>Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud.</p>

	<p>* tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;</p> <p>* JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega;</p> <p>* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; - koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; - muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i>, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; - rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat; - laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i>, <i>segno</i>, <i>volt</i>. 		liikumises, omaloomingus.	<p><u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatantsud. <u>Kunst</u> Kõlavärv.</p>	
<p>Õppekäigud</p> <p>* <i>Huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli</i></p>	<p><u>1., 2., 3. klass</u></p> <p>* Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;</p> <p>* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö;</p> <p>* muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine;</p> <p>* kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist. 	<p><u>Eesti keel</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus, arutlus. <u>Kunst</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu. <u>Tööõpetus</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine. <u>Matemaatika</u> Loogika. <u>Loodusõpetus</u> Loodus- ja keskkonna hääled.</p>	<p>Kontserdid, muusikalavastused, muuseumid, õuesõpe.</p>

Muusika

1.1 II kooliaste 4.-6. klass

1.2 Tundide arv nädalas

4. klass 2 (70 tundi aastas)

5. klass 1 (35 tundi aastas)

6. klass 1 (35 tundi aastas)

1.3 Üldeesmärgid

Põhikooli muusikaõpetuses taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu; 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb laulupidude traditsiooni edasikandmise protsessis ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 8) teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;
- 9) mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

1.4 Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning suunavate küsimuste abil oma arvamuse põhjendamisel; mõistab autorsuse tähendust;

- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
 11) leiab iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
 12) tunneb huvi oma kooli ja paikkonna muusikaelu ning -sündmuste vastu ja osaleb selles, mõistab laulupeo traditsiooni tähendust.

1.5 Õppesisu

4.-6. klass

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitusused	Soovitused hindamiseks	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; huvitub oma kooli ja kodukohta kultuurielust ning osaleb selles;</p> <p>* oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi</p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>Kõigi õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse arvestades nende muusikalisi võimeid ja arengut.</p> <p>Vormid: individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; vestlus ja arutelu.</p>	<p>Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.</p>	<p>Eesti keel, kirjandus (5., 6.kl), matemaatika, loodusõpetus, ühiskonnaõpetus, tehnoloogiaõpetus, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu, arvutiõpetus</p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, rütmipillid, naturaalklaver + tool, süntesaator, plokkflöödid ja 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm.</p>
<p>Laulmine</p> <p>* Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;</p> <p>* laulab erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;</p> <p>* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule.</p>	<p><u>4., 5., 6. klass</u></p> <p>* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;</p> <p>* laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a cappella</i> ja saatega;</p> <p>* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;</p> <p>* laulab peast kooliastme ühislaule: - Eesti hümn (Fr. Pacius), - "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), - "Mu isamaa armas" (saksa rhvl), - "Eesti lipp" (E. Võrk), - "Püha õõ" (F. Gruber), - "Kas tunned maad" (J. Berad),</p>	<p>* Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koor);</p> <p>* laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi;</p> <p>* vestlus (laulu sisu, helilooja, teksti autor, muusika väljendusvahendid).</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* loomulikke kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>* individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>* aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>* helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.</p> <p>*õpilase silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel</p>	<p><u>Eesti keel</u> Teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus.</p> <p><u>Kirjandus</u> Laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika</u> Laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.</p> <p><u>Ühiskonnaõpetus</u> Kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Õige kehahoid ja hingamine.</p>	<p>Naturaalklaver +tool, süntesaator, akustiline kitarr, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp; käemärkide tabel.</p>

	- "Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl), - E. Enno sõnadele loodud laulud.		arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.		
* Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid); * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).	<u>4., 5., 6. klass</u> * Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA1, SO1, JO1, LE, NA, DI); * duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; <u>5., 6. klass</u> * seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2.	* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud; * kajamäng, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.	<u>Eesti keel</u> Silbitamine teksti rütmistamisel. <u>Matemaatika</u> Helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused. <u>Kunst/loodusõpetus</u> Looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös.	
Pillimäng * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus)	<u>4., 5., 6. klass</u> * Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> ’des; * rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; * seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga; <u>5. klass</u> * seostab helistikke ja toonika kolmkõlasid C-duur, a-moll pillimänguga; <u>6. klass</u> * seostab helistikke G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll pillimänguga.	* Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid; * absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus; * süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * õpilase aktiivset osalemist koosmängus, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	<u>Matemaatika</u> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Lihtsate pillide valmistamine. <u>Kehaline kasvatus</u> Kehapillisaated, hingamine, koordineerimine, õiged mänguvõtted.	Rütmipillid; trummikomplekt, plokkflöödid ja 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud.
Muusikaline liikumine * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).	<u>4., 5., 6. klass</u> * Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi; <u>5. klass</u> * tantsib eesti laulu- ja ringmänge; * väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra; <u>6. klass</u> * väljendab liikumise kaudu eri maade	* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö.	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Kehaline kasvatus</u> Muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm.	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d.

	rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa				
Omalooming * Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).	<u>4. .5. .6. klass</u> * Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i> 'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; * loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne; * kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.	* Omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid; * lihtsamate pillide valmistamine; * kirjalik töö – töövihik.	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Eesti keel</u> Õigekiri, regivärsse ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. <u>Matemaatika</u> Taktimõõt, murrud, muusikapala vorm. <u>Tööõpetus</u> Lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine. <u>Kunst</u> Rütmikaartide valmistamine. <u>Arvutiõpetus</u> Lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.	Rütmipillid, naturaalklaver, süntesaator, - trummikomplekt, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.
Muusika kuulamine ja muusikalugu * Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust; * eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat; * leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas;	<u>4., 5. , 6. klass</u> * Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); * iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; * teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega. <u>4. klass</u> *kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor,	Vestlus, arutelu, individuaalne ja rühmatöö: helilooja, teksti autor, oskussõnad, muusika väljendusvahendid, vorm, hääleliigid, instrumentaal- ja vokaalmuusika, pilliliigid, eesti rahvamuusika, autorlus.	Hindamisel arvestatakse: * arutus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; * 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist; * hääleliikide eristamist kuuldeliselt; * vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist; * pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi; * oskust leida	<u>Eesti keel</u> Sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). <u>Kirjandus</u> Autorlus. <u>Kunst</u> Muusika meeleolu visualiseerimine. <u>Matemaatika</u> Võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud,	Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heliloojate portreed, muusikainstrumentide ja rahvapillide pildid.

<p>* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusika kuulamisel).</p>	<p>bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni <u>5. klass</u> * kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit <u>5., 6. klass</u> * tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi; * on tutvunud (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;</p>		<p>iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas; * oskust võrrelda erinevate rahvaste muusikat.</p>	<p>loogika. <u>Ühiskonnaõpetus</u> Aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine. <u>Ajalugu</u> Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. <u>Võõrkeeled</u> võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.</p>	
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<p>* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: <u>4., 5. klass</u> * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid; <u>6. klass</u> * rütmifiguurid.</p> <p>* Laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA1, SO1, JO1, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides; <u>4. klass</u> * 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; 2-osaline lihtvorm, <u>5. klass</u> * helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud C - a; <u>6. klass</u> * Helistikud G – e, F – d; * kaheksandik taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt.</p> <p>* Mõistab allolevate oskussõnade tähendust</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; * I ja II kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.</p>	<p><u>Eesti keel</u> õigekiri, sh muusikaline, väljendusoskus. <u>Matemaatika</u> Noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, paralleelsed helistikud, võrdlemine ja eristamine. <u>Inimeseõpetus</u> Meetrum, vaikselt, valjult, tempo. <u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatants. <u>Kunst</u> Kõlavärv. <u>Võõrkeel</u> Itaaliakeelsete muusikaalaste terminite tähenduse mõistmine seoses lauludega. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikaterminitele seletuste leidmine internetis</p>	<p>Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud,</p>

	ning kasutab neid praktikas: - eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr; paralleelhelistikud - vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon; - tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass); - pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid); - tempo, <i>andante</i> , <i>moderato</i> , <i>allegro</i> , <i>largo</i> , <i>ritenuto</i> , <i>accelerando</i> , dünaamika, <i>piano</i> , <i>forte</i> , <i>mezzopiano</i> , <i>mezzoforte</i> , <i>pianissimo</i> , <i>fortissimo</i> , <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i> ; - kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.				
Õppekäigud * <i>Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles</i>	* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.	* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * kirjalik töö – töövihik.	Hindamisel arvestatakse: * oma arvamuse põhjendamist; * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist; * tööpanust.	<u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. <u>Kunst</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus. <u>Matemaatika</u> Loogika, arutlusoskus. <u>Arvutiõpetus</u> Teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide kohta.	Kontserdid, muusikalavastused, muuseumid, muusikakoolid, raamatukogud, virtuaalsed õppekäigud, õuesõpe.